

Vårdbädden - lokal anvisning för madrass och material för tryckavlastning

Region Jämtland Härjedalen följer [Vårdhandbokens rutiner](#) – läs dem innan du går vidare.
Detta dokument är endast ett komplement till Vårdhandboken.

Bakgrund

Trycksår är en lokal skada i hud och/eller underliggande vävnad på grund av personens kroppstyngd mot underlaget. Tryckavlastande material används för att förhindra att till exempel knän, hälar och fotknölar trycker mot varandra eller mot underlaget. Material och madrasser är dock en förbrukningsvara med en begränsad livslängd. Med tiden kan madrasserna bli både slitna och felformade.

Syfte

Att förebygga uppkomst av trycksår

Inventering

Mallar finns i slutet på detta dokument.

Alla enheter (*sjukhusavdelningar, akutmottagning, dialysenhet, Näva*) ska årligen genomföra en madrassinventering (*beslutat av Hs-ledningsgrupp 2018*).

En madrass beräknas ha en livslängd på 5 år.

GODKÄNT AV
Tina Arenstig

GRANSKAD AV
Göran Stenlund

Inköp

Standardmadrass i sjukhussängar ska ha lägst tryckavlastande funktion kategori 2 och vara upphandlad. Det är idag följande madrass:

- Optimal Cura
Finns i flera bredder – se [produktblad](#)
- Madrass beställs via hjälpmedels- och förrådsenheten, WebSesam
- Madrassen levereras till avdelningen
- Avdelningen ansvarar för uppmärkning, löpande kontroll, kassation och utbyte

Information om madrasser och övriga tryckavlastande produkter finns hos Hjälpmedelscentralen (HMC). Kontaktuppgifter finns i slutet på dokumentet.

Rengöring

Avtorkningsbara madrasser (*tex madrasser med överdrag*) rengörs mellan varje patient enligt Vårdhandbokens rutiner, avsnitt [Slutstädning av vårdplats](#).

Madrassöverdrag ska regelbundet, minst 1 ggr per år, skickas för tvätt (*minst 60 grader*) till upphandlad tvätt leverantör. Detta tar ca 2 veckor varför minst ett extra utbytes-överdrag ska finnas på varje avdelning. Extra madrassöverdrag finns att beställa på HMC.

Därutöver skickas madrassöverdrag för tvätt vid behov, när synliga fläckar inte går bort med vanlig rengöring*.

Datum för när madrassöverdraget är skickat till tvätt skrivs direkt på överdraget (inte på madrassen). Tex *"Maskintvättat, maj 2022"*

* vanlig rengöring= mekanisk rengöring med mikrofiberduk och vatten samt desinfektion med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid enligt regionrutin för Städ rutiner, Centuri-dok nr 35363

Renbäddning av säng

Vem bäddar du för?

Bädda aldrig med fler lager än det finns behov av.

I en standardbäddning undviks flera lager av textilier då både värme och veckbildning ökar risk för trycksår. Plast undviks då fukt ökar risk för trycksår.

När du vet vem du bäddar för - gör anpassning av standardbäddning efter den personens behov. Tex tillägg av inkontinensskydd eller hjälpmedel för lägesändring (*ex draglakan*).

Sänglinne byts vid behov, men minst 1 ggr/ vecka.

Material för tryckavlastning och förflyttning

På alla enheter (*sjukhusavdelningar, akutmottagning, dialysenhet, Näva*) ska tryckavlastande material finnas tillgängligt i den omfattning som behövs för att patienter med ökad risk för trycksår/ med befintligt trycksår ska få tryckavlastning utan dröjsmål.

För de patienter som behöver hjälp med förflyttningar (*i säng och stol*) ska förflyttningshjälpmedel finnas tillgängliga för att undvika friktion och skjuv.

Upphandlat material finns att beställa via HMC, WebSesam

Kassation

Kassation ska ske när

Madrass

- Har sättningar av storlek/ omfattning som påverkar den tryckavlastande funktionen.
Tex att dina händer vid trycktest (*eller patientens kroppsstyngd*) bottnar ned till hårt underlag
- Obs!** kontrollera om det finns garanti kvar (*beroende på upphandling kan garantibyte av madrasser gälla*)
- Har synliga fläckar efter läckage av kroppsvätskor (*risk för smittspridning*)

Överdrag

- Är synligt trasiga (*risk för smittspridning*)
- När kroppsvätska läckt igenom till madrassen, vilket tyder på att det finns hål även om de inte är synliga för ögat (*risk för smittspridning*)

Referenser och länkar

Film - test av skummadrasser. *Obs! för andra märken/modeller kan testet behöva anpassas*

Vårdhandboken, [Sängen, vårbädden – översikt](#)

Vårdhandboken, [Desinfektion – översikt](#)

Frågor om madrasser, madrassöverdrag, tryckavlastande material och förflyttningshjälpmedel: Kontakta HMC via

- Mejl: hmc@regionjh.se
- Telefon kundtjänst: 063- 14 77 10
- WebSesam: <https://websesam.regionjh.se/WebSesamS2.Prod/Login.aspx>.

Protokoll, Madrassinventering och analys - dok-nr 64063

MADRASSINVENTERING

Avdelning	Datum	Kontaktperson

1. SKUMMADRASSER

[illegible]¹ Fem år efter inköp

² Se [film](#) för test av skummadrasser. *Obs för andra märken/modeller kan testet behöva anpassas.*

³ Ska bytas ut

PATIENTSÄKERHET
SARA SCHRATZ

--	--	--	--	--	--	--	--	--

GODKÄNT AV
Tina Arenstig

GRANSKAD AV
Carina Hansson

GILTIGT FR O M
2022-05-05

3. ANALYS

	Inventerings- datum	Antal att laga/ byta ut	Tidplan för inköp
Överdrag			
Skummadrasser			
Luftmadrasser			

GODKÄNT AV
Tina Arenstig

GRANSKAD AV
Carina Hansson

GILTIGT FR O M
2022-05-05